

18. The ethical Appraisal framework: University of Leicester [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www2.le.ac.uk/colleges/ssah/research/ethics/ethics>.
19. AERA Code of Ethics [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aera.net/>
- Portals / 38 / docs / About_AERA / CodeOfEthics(1).pdf.
20. BERA: Good Practice on Educational Research Writing [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bera.ac.uk/wp-content/uploads/2014/02/goodpr1.pdf?noredirect=1>.

УДК 37.0:37.013(477)

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ У ВІЩИХ НАВЧАЛЬНИХ АГРАРНИХ ЗАКЛАДАХ

Петренко Н.В., старший викладач,
завідувач кафедри фізичного виховання
Миколаївський національний аграрний університет

У статті обґрунтовано особливості організації методичної роботи у вищих аграрних навчальних закладах. Проаналізовано основні суб'єкти методичної роботи в університеті, а саме: науково-методичну раду, науково-методичні ради структурних підрозділів університету (інституту, коледжів та кафедри). Розглянуто основні завдання науково-методичної ради університету, які сприяють розвитку викладачів, зокрема їх педагогічної компетентності. Зроблено висновок, що методична робота має забезпечити стабільний процес функціонування та розвитку вищого навчального закладу.

Ключові слова: методична робота, вищий навчальний аграрний заклад, науково-методична рада, факультет, кафедра фізичного виховання, науково-методична комісія, методичне забезпечення.

В статье обоснованы особенности организации методической работы в высших аграрных учебных заведениях. Проанализированы основные субъекты методической работы в университете, а именно: научно-методический совет, научно-методические советы структурных подразделений университета (института, колледжей и кафедры). Рассмотрены основные задачи научно-методического совета университета, которые способствуют развитию преподавателей, в том числе их педагогической компетентности. Сделан вывод, что методическая работа должна обеспечить стабильный процесс функционирования и развития высшего учебного заведения.

Ключевые слова: методическая работа, высшее учебное аграрное заведение, научно-методический совет, факультет, кафедра физического воспитания, научно-методическая комиссия, методическое обеспечение.

Petrenko N.V. ORGANIZATION OF METHODOLOGICAL WORK IN HIGHER EDUCATIONAL AGRICULTURAL INSTITUTIONS

One of the important tasks of methodological work at the Agrarian University is the development of the pedagogical competence of the teacher of the agrarian sector, in accordance with the requirements of modern society, capable of solving the problem of preparing a future specialist in the agrarian sector. The article substantiates the peculiarities of organization of methodological work in higher agricultural educational institutions. The basic subjects of methodical work at the university are analyzed, namely: scientific-methodical council, scientific-methodical boards of structural units of the university, namely: the institute, colleges and departments. The main tasks of the scientific and methodical council of the university that promote the development of teachers, in particular their pedagogical competence are considered. It is concluded that methodological work should ensure a stable process of functioning and development of a higher educational institution. The purpose of the article is to describe and to reveal the structure of the organization of methodical work in higher educational agrarian institutions.

Key words: methodical work, higher educational agrarian institution, scientific-methodical council, faculty, Department of Physical Education, scientific and methodical commission, methodical support.

Постановка проблеми. Одним із важливих завдань методичної роботи в аграрному університеті є розвиток педагогічної компетентності викладача аграрної галузі, відповідно до вимог сучасного суспільства, спроможного до рішення проблеми

підготовки майбутнього фахівця аграрного сектора.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає у характеристиці та розкритті структури організації мето-

дичної роботи у вищих навчальних аграрних закладах.

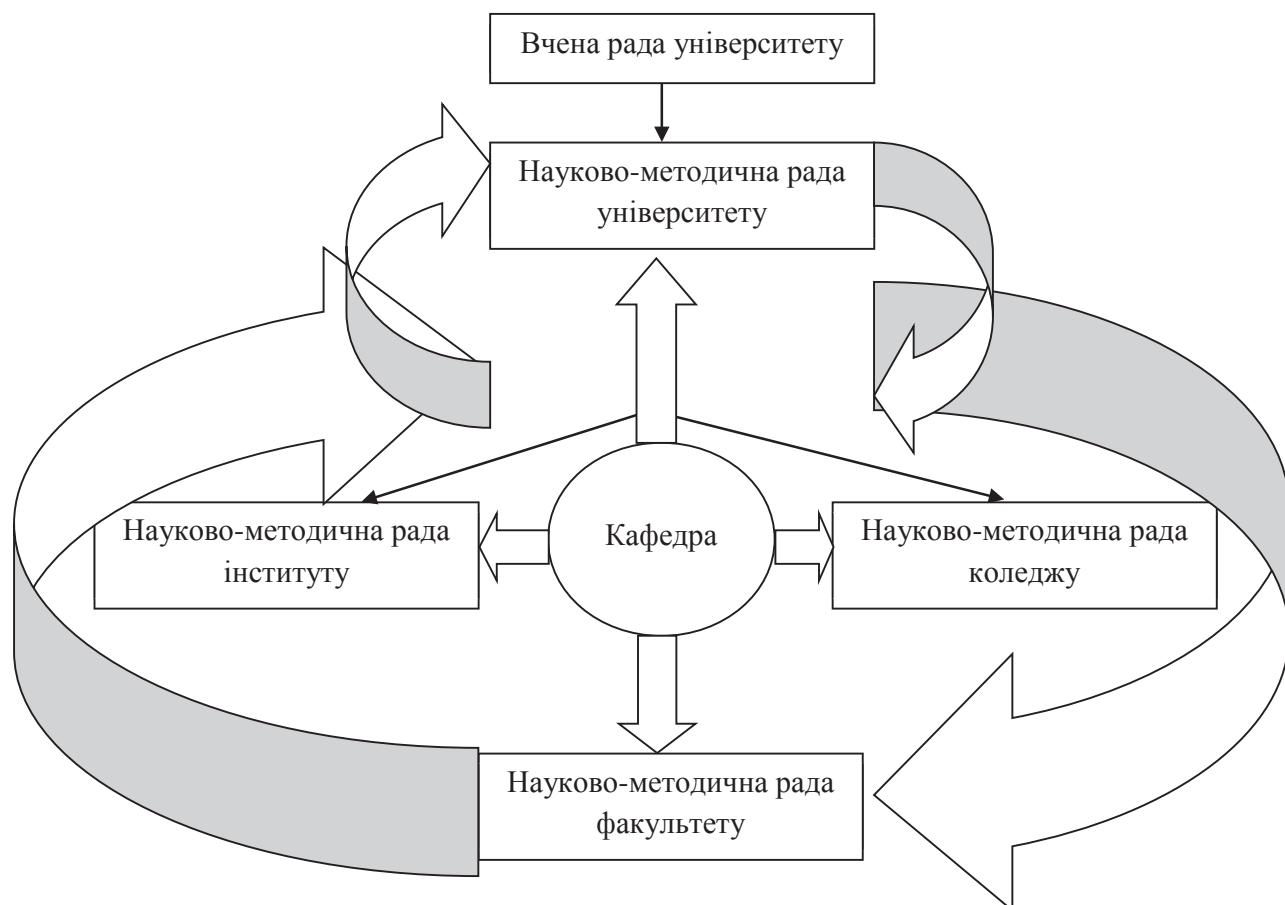
Виклад основного матеріалу дослідження. Методична робота є важливою складовою частиною навчально-виховного процесу. Вона спрямована на вирішення завдань із підвищення якості підготовки фахівців на основі комплексного підходу до вдосконалення змісту, організації й методів навчання. Розрізняють дві форми методичної роботи: науково-методичну та навчально-методичну. Науково-методична робота орієнтована на створення нових принципів і методів ефективного управління процесом навчання студентів. Навчально-методична робота спрямована на методичне забезпечення й удосконалення наявних форм і видів занять зі студентами [5].

Система методичної роботи аграрного університету містить такі складові елементи: науково-методичну раду університету, науково-методичні ради інституту, коледжу, факультетів, а безпосереднім виконавцем є основний структурний підрозділ університету кафедра (рис. 1).

Центральною ланкою в організації методичної роботи в університеті є Науково-методична рада, яка є колегіальним консультативно-дорадчим органом, що покликаний сприяти вченій раді, ректорату, інститутам, факультетам, коледжам університету в галузі освіти, зокрема, з питань навчально-методичної, редакційно-видавничої, післядипломної освіти та іншої діяльності.

Система методичної роботи в університеті включає такі основні суб'єкти: науково-методична рада, якій підпорядковані науково-методичні ради структурних підрозділів університету (інституту, коледжів та кафедр).

Науково-методична рада діє на підставі Закону України «Про вищу освіту», Національної доктрини розвитку освіти України, постанов Кабінету Міністрів України, нормативних документів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Статуту університету та цього Положення, затвердженого ректором, спираючись на сучасні науково-методичні

Рис. 1. Система методичної роботи Миколаївського національного аграрного університету

Джерело: складено автором самостійно

досягнення національної та зарубіжної вищої школи.

Метою діяльності науково-методичної ради вищого навчального аграрного закладу є: допомога у впровадженні рекомендацій Науково-методичного центру аграрної освіти в інститутах та на факультетах; узагальнення прогресивного досвіду та подання пропозицій вченій раді університету щодо впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методів навчання; сприяння підготовці навчально-методичної літератури науково-педагогічними працівниками університету; розгляд і надання рекомендацій для її опублікування; координація роботи науково-методичних комісій факультетів та коледжів університету; сприяння підвищенню професійного рівня викладацького складу університету і коледжів та забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців аграрної галузі; удосконалення організаційного та методичного забезпечення навчально-виховного процесу, його інтенсифікація на основі впровадження сучасних методів навчання, прогресивних освітніх та новітніх інноваційних технологій.

Розглянемо основні завдання науково-методичної ради університету, які сприяють розвитку викладачів, зокрема їх педагогічній компетентності, класифіковано нами на такі групи:

- спрямованість на визначення основних напрямів науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу з урахуванням вітчизняного досвіду, національних традицій і тенденцій розвитку світової освітньої системи;
- узагальнення та впровадження прогресивних технологій навчання;
- проведення науково-методичної експертизи складових елементів стандартів вищої освіти, варіативної частини на їх відповідність сучасним вимогам до професійної підготовки фахівців усіх освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів, науково-навчальної літератури, дидактичних засобів та програмних документів;
- аналіз якості підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавр, спеціаліст, магістр на факультетах університету;
- розроблення рекомендацій щодо структурування змісту навчальних і робочих програм;
- надання допомоги науково-методичним комісіям факультетів і коледжів щодо впровадження нового покоління галузевих стандартів вищої освіти, нових технологій, методів навчання і виховання, прогресивних форм практичного навчання;
- аналіз форм і методів підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогіч-

них працівників університету та внесення пропозицій вченій раді, ректорату щодо аналізу стану забезпечення студентів навчально-методичною літературою;

– розроблення рекомендацій щодо організації самостійної та індивідуальної роботи студентів, критеріїв оцінки їх знань в умовах впровадження Європейської кредитно-трансфертої системи навчання;

– вивчення та популяризація прогресивного досвіду професійної підготовки у вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладах;

– сприяння підвищенню педагогічної компетентності викладачів університету і коледжів, організація психолого-педагогічного та методичного навчання молодих викладачів та аспірантів університету;

– надання консультивативної допомоги науково-методичним радам факультетів, кафедрам із питань планування та організації науково-методичної роботи.

Склад науково-методичної ради, як правило, формується з голів науково-методичних комісій факультетів та найбільш досвідчених викладачів-науковців, начальника навчального відділу, директора бібліотеки та затверджується наказом ректора університету [3]. До складу науково-методичної ради входять: голова ради (ректор університету), проректори з науково-педагогічної роботи, проректор із наукової роботи, секретар, завідувачі кафедр, декани факультетів та особи професорсько-викладацького складу, які мають необхідний досвід ведення та керівництва науково-методичною роботою [2].

Розглянемо роботу науково-методичної ради університету на прикладі Миколаївського національного аграрного університету, координацію якої здійснює вчена рада університету. Головою науково-методичної ради університету, як правило, є перший проректор, який залучає провідних фахівців та науковців університету до роботи в науково-методичній раді. Основними повноваженнями науково-методичної ради є узгодження та контроль за роботою науково-методичними радами підпорядкованих структурних підрозділів: інститутів, факультетів, коледжів.

До компетенції науково-методичної ради аграрного університету належать: науково-методичний супровід упровадження кредитно-трансфертої системи у навчальний процес; координація діяльності науково-методичних комісій факультетів і кафедр щодо науково-методичної роботи в університеті; проведення за дорученням вченої ради університету незалежної експертизи навчальної, наукової та методичної роботи

науково-педагогічних працівників, які рекомендовані до присвоєння вчених звань; здійснення моніторингу діяльності кафедр із питань науково-методичного забезпечення навчального процесу і впровадження новітніх технологій навчання; експертиза науково-методичної та навчально-методичної літератури, підготовленої до друку науково-педагогічними працівниками університету; затвердження плану підготовки та проведення науково-методичних конференцій, семінарів тощо [3].

Науково-методична рада університету має право: направляти до підрозділів університету спеціальні комісії для проведення контролю та надання допомоги з питань науково-методичної роботи; отримувати від підрозділів університету інформацію з питань організації та проведення науково-методичної роботи, діяльності науково-педагогічних працівників; вносити пропозиції до вченого ради щодо удосконалення науково-методичної роботи в університеті; формувати творчі (робочі) групи для організації та проведення науково-методичних заходів в університеті та залучати до роботи в них науково-педагогічних працівників кафедр.

Члени науково-методичної ради університету беруть участь в її засіданнях, своєчасно і якісно виконують доручення голови ради, звітують за проведену роботу. До роботи в комісіях та підготовку доручень залучаються науково-педагогічні працівники університету, які не є членами науково-методичної ради.

Науково-методична рада університету не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед вченого радою університету або ректоратом [3].

Трансформація українського суспільства, його інформаційний прогрес, інтеграція в європейський та світовий освітній простір, зміна освітньої парадигми вищої освіти, переосмислення ціннісних орієнтацій у психолого-педагогічній науці, пошук та впровадження інноваційних освітніх технологій визначають основні напрями науково-методичної роботи на факультеті [1]. Під методичною роботою у сучасній педагогічній науці розуміють цілеспрямовану діяльність вищого навчального закладу щодо забезпечення психолого-педаго-

гічної та методичної підготовки викладачів, спрямованої на підвищення ефективності освіти, досягнення майстерності у викладанні дисциплін, проведенні різних форм аудиторної і позааудиторної роботи зі студентами [4].

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, розвиток сучасної вищої освіти відбувається в умовах інтеграції наукових знань, невизначеності та неперебаченості соціальних ситуацій, зростання кількості міждисциплінарних проблем. Конкурентоспроможність вищого аграрного навчального закладу зумовлена здатністю здійснювати оновлення змісту та структури діяльності в рамках реформування та модернізації системи вищої освіти України. Методична робота має забезпечити стабільний процес функціонування та розвитку вищого навчального закладу. Тому вона має бути організована як комплексна діяльність щодо створення, засвоєння, використання та впровадження сучасних технологій освітнього процесу, які сприяють розвитку освітньої системи і підвищенню якості вищої освіти. Методична складова частина, що присутня в усіх ключових факторах якості освіти, набуває значення провідного чинника сучасних змін.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Навчально-методична робота // Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ped.chnu.edu.ua/?page=ua/11navchalnometod>.
2. Наукова робота в ОНЕУ. ПОЛОЖЕННЯ про науково-методичну раду Одеського національного економічного університету // Інформаційно-обчислювальний центр ОНЕУ. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://oneu.edu.ua/pages/science/nmr.php>.
3. Положення про науково-методичну раду МНАУ – 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mnau.edu.ua/ua/16_01.html.
4. Соколова І.В. Технологія організації методичної роботи у ВНЗ / І.В. Соколова // Педагогічні технології у неперервній професійній освіті. – К.: ВІПОЛ, 2001. – С. 441–442.
5. Хахула Л.П. Положення про організацію навчально-методичної роботи в білоцерківському національному аграрному університеті / Л.П. Хахула // Розглянуто і схвалено методичною комісією БНАУ Протокол № 10 від 20.03.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.btsau.kiev.ua/uk/content>.